

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. :.: :.: 202. szám. :.: :.:

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyiltér 1-50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. szeptember 9.

37. Szám.

Gyöngy élet.

Régi idöben az ifjak neveztek így a katona életet, mely minden kívánságát teljesítette azon ifjaknak, akik már gyermekkoruk óta kívántak a hazának harcos katonái lenni.

Gyöngy élete volt nem is olyan régen minden halandónak, mert minden ember boldogult, minden léleknek meg volt amit szeme, szája kívánt.

Boldogult a mester, aki ha liferált, pénzt kapott biztatás helyett; boldogult a vándor legény, aki szállásért kopogtatott s mindjárt vacsorát is kapott. Boldogult a kereskedő, mert biztos alapon állott a pénz, amely alap faktuma a jövő spekulációjának. Boldogult a pénznélküli adós is, mert ki tudta számítani, mennyibe kerül a háza, mennyi kölcsönt kell nékie felvenni, mert ahöz mérte jövedelmét, amennyi kamatot kell fizetnie. Nem ugráltak a kamat lábbal akkor fel és le, s amikor ma felmennek vele, le, azaz vissza soha sem mennek.

Boldogult a gazda, aki tudatában élt annak, hogy ő örökké földműves marad, mégis biztos alapon, biztos utakon haladott előre, mert a stabil árak mellett számítása még jégverés esetén sem mondott csütörtököt.

A tisztviselő, az ország szegény és szájalomra méltó nap-számosa mily szépen be tudta osztani a maga csekély fizetését, ritkán jött zavarba fizetések tekintetében.

Ment. És miért nem megy most? Ki tudna a mai idöben eme kérdésre okos feleletet adni? Milyen mesze van Szubotica Mekkától, olyan messzire esett az előbbi életünk a mostanitól.

Még három évvel ez előtt nem lehetett vidékünkön gatyás embereket látni, nem lehetett mezitlábos felnőttek utcán járni!

És mindenki úgy van, amig tudja, szegénységét palástolja; amikor nem lehet, megalkuszik a helyzettel. Így lettek a nadrágosakból golyósosak, a simi cipősökből mezitlábosak, Ja! „Amig engem szeretél, piros csizmát viseltél!”

A gyöngy élet megszűnt.

POLITIKAI ÉLET.

A Népszövetség tanácsa szeptember hó elején összeül s Magyarország követelésére ismét tárgyalni fogja az erdélyi optánsperit. A román kormánynak a magyar jegyzékre adott válasza nem kielégítő, Magyarország pedig úgy mint eddig is, a békeszerződéshez fog ragaszkodni.

A magyar miniszterelnök politikai nyilatkozatai. Magyarországnak Törökországgal barátsági szerződése van, amely most döntőbírósi megegyezéssel is bővül.

A fiumei kérdésre vonatkozólag tudni való, hogy Magyarország és Olaszország között a megegyezés még a részletkérdésekre nézve is megvan. Azonban a jugoszláv területen való tranzit kérdés nem lehetett még elintézni a jugoszláviában sűrűn előforduló kormányválságok miatt. A magyar külpolitikai irányának

tekintetében Magyarország megvárja a nemzetközi viszonyok kialakulását, a leszerelési kérdés megoldását s a szomszéd államok belpolitikai helyzetének rendezését.

A békeszerződés kérdésében Magyarország hivatalosan még nem foglalt állást.

Kínában újból kitört a harc. Az északi csapatok és a győzelmes nacionalisták között a harc ismét kitört. Az északi csapatok Csang-Csung-Csang táborok alatt megszállva tartják a Mukden-tiensini vasutvonalat.

Franciaország és Németország között bizonyos feltételek mellett megegyezés jött létre a második rajnai zóna kiürítésére. Az egész Rajna vidék még nem lesz kiürítve.

Románia gazdasági helyzetéről megállapította az angol kereskedelmi miniszterum szak-

A mesterek önön magukat teszik tönkre, mert rettentő a konkurencia.

A segédek nem vándorolhatnak, mert a pénztelen embereket is agyon ütök s manapság csupa bizalmatlanságból még a jól ismert barátot sem eresztik be, nem hogy az idegent.

Hogy menjen a kereskedőknek, mikor örökké zárva van az üzletük. Amikor pedig nyitva van, legtöbb épen a váltóit hozza rendbe, soknak még ez az idő is kevés! Hányan usznak a víz felszine alatt mint a halak s maguk is mondják: „Tönkre megyünk!”

A földműveit pedig egyenesen a lexikonra kell utalni, hogy lássa a kereskedelmi szerződéseket.

Még ki van hátra? A hivatalnok. No, ez a szegény ember! Épen így titulálják őket. Jobb, ha otthon marad, legalább nem szaggatja a cipőjét, mert ennek javítását is alig tudja kevés kivételével fedezni. Most már igazán csak a kéregető koldusról nem szóltam, akire előre mondhatom, szintén szomorú idő vár, mert rövidesen meghallja, eredj el,

eddig mi adtunk, adjanak most mások.

Ha mélyére nézünk a kútnak, látjuk, miképen bugyog ki a víz a földből. Ha vizsgáljuk a dolgokat, hamar rátalálunk a bajok okára. És mi a baj? Az örökké való civódás, veszekedés. (Es ennek alapja a gazdagodási vágy és a nehéz megélhetés. Szerk.) Itt az ok, ez a baj! Ma, két jó barát nem tud szépen elbeszélni anélkül, hogy össze ne veszne. Ma, a házas társaknál napirenden van a civódás. Régi mondás, ha két asszony együtt van, az hetivásár, ha meg három, már országos vásár van. Ma ez áll a férfiakra is. Ilyenekké lettünk, az idő tett bennünket ilyenekké. És ez nem csak minálunk közönséges halandóknál van így, így van ez a felsőbb rétegeknél is, így van ez még az országos dolgokban is, ott is veszekednek, ott sem értik meg egymást.

Azt mondják mindennek alapja a földművelő. No jó, a földművelő engedett már eleget a buza árából, engedjenek mások is a portékáikból, akkor talán megértjük egymást! Így lehet még gyöngy élet!

— R. F. —

közegeiből alakult bizottság, hogy Románia egy gazdaságilag tönkrement ország, melynek nem lehet hitelt adni. A nemzeti bank arany készletei Moszkvában vannak zálogban, a vasut lehetetlenül elhanyagult állapotban van, a bankjegyekre semmi fedezet nincs, az ország földbirtokosainak tőkéjük nincs, kölcsönt a legjobb földre sem lehet adni. Szóval az ország tönkre ment.

Az angol-francia szerződés Amerika és Olaszország ellen irányul. A békepaktum aláírása után az angol-amerikai viszony máris megrosszabbodott. Kellog amerikai államtitkár hazafelé utaztában nem is akar angol kikötőt érinteni, hanem Cherbourgba megy és ott száll a Leviathan hajóra, amelyen átkel hazájába. Angolországban úgy látják, hogy a francia-angol egyezmény tulajdonképpen felújítása egy régi angol-francia antantnak, mely nem Németország ellen irányul, hanem egyrészt Angolországot védi amerikai konfliktus esetén, — más részről Franciaországot — Olaszország ellen, mert az olasz-francia ellentéteknek háborus ki-robbanását bizonyosra veszik.

Amerika, dacára a békepaktum létrejvetelének, — ragaszkodik a flotta építési törvény keresztülviteléhez, mert — mint az elnök mondja, — Amerikának hadihajókra van szüksége.

Békepaktum.

A Békepaktum egy egyszerű fehér karton lap kalligrafikus írással . . .

A „Kellog“-féle békepaktumot 1928. év augusztus hó 27.-én 15 órakor irták alá Párisban, a francia külügyminiszterium óratermében azoknak az államoknak a kiküldöttjei, akik elsősorban voltak meghiva az aláírásra. Az aláírás fényes ünnepi szertartás keretében történt. A teremben felállított patkó alaku asztalnál helyezkedtek el az aláírók, élükön Briand francia külügyminiszterrel. Mellette egyik oldalon Kellog, másik oldalon Stresemann, a német külügyminiszter helyezkedtek el, azután tovább

sorban a többiek, végül az örök-ké mosolygó, csehszlovák külügyminiszter Benes. Nagy az érdeklődés állandóan Stresemann iránt, aki nem tud franciául s tolmácsot használ. Kár hogy beteg.

Az ünnepi ülést Briand nyitja meg beszéddel, amelyet az órateremben felállított 12 felvevő gép vesz fel, melyek a Briand előtt álló hatalmas megafon szerkezettel vannak összekapcsolva. Briand beszédét úgy olvasta fel. Azután a szertartás mestera patkó alakú asztal közepén felállított kis asztalkához vezette az urakat egyenkint s ott aláírták a békeokmányt, nevük mellé helyezvén a delegátusok pecsétgyűrűjük lenyomatát, az előzetesen odakészített puha viaszba. Az aláírás megtörténte után a delegátusok részint Briand dolgozó szobájába, részint a palota kertjébe mentek, ahol nekik frissítőket szolgáltak fel.

A külügyminiszterium kertjéből valahonnan nagy sereg fehér galambot bocsátottak fel, melyet midőn az ezernyi tömeg meglátott a Szajna folyó partján, nagy örömmel élette a békét. . . . !

A tizenöt aláírással és tizenöt pecséttel ellátott békepaktum szövege röviden azt jelenti: hogy a nemzetek kötelezik magukat „a háborúról, mint a nemzeti politika eszköze”-ről való lemondásra.

Vagyis a magas szerződő felek megállapodnak abban, hogy minden felmerülő vitás kérdést, amely köztük felmerül, legyen az bármely természetű, csakis békés módon szabad rendezni. (És ha békés módon nem megy? Szerk.) A szerződés szövege külön kikötéseket nem tartalmaz. Tehát azok a megállapodások, amelyek ez előtt történtek, itt nincsenek érintve. Ezek

lényege pedig az, hogy *önvédelem esetén minden ország jogosított fegyver használatra. Hogy pedig mikor forog tennönvédelem esete, azt minden ország maga hivatott elbírálni.* Világos tehát, hogy a paktum célja — Kellog szavai szerint — nem a háború megakadályozása, hanem annak megnehezítése. Azért is az Egyesült Államok először is csak azokat az államokat hívták meg az aláírásra, amelyek között teljes egyetértés van, míg a többiekét ezután, de lehetőleg minél előbb meghívják aláírásra. Valószínű, hogy minden civilizált állam sietni fog a békepaktum aláírására, amely hivatva van arra, hogy a világ politikában ezutánra egészen új helyzetet teremtsen.

— Pr. M. —

Valamikor . . .

Valamikor régen
Zöld erdő mélyében
Furólámat fujtam
Hej, de milyen szépen . . .

A kalapom mellett
Nefeletts diszelgett
S mindez egy kis lánynak
Olyan nagyon tetszett . . .

Szelid csendes éjjel
Álmodozó szívvél
Kérte a Teremtőt:
„Áldj meg e legénnyel”!

Langyos nyári reggel
Arra jártam egyszer
S hosszan néztük egymást
Szerelmetes szívvél . . .

Halk, suttogó este
Édesen csevegve
Össze összejöttünk
A lombsátras kertbe . . .

Hűségét ígérte
Az egész életre —

Mind elhittem neki,
Mégis megcsalt végre . . .

Megcsalt négy-öt sorba!
Talán a pokolba
Is el jutnak érte
Örök kárhozatra.

Most is furulyázom,
Igy élem világom
S barna kis menyecske
Lett az édes párom.

GÁLOSSY J.

HIREK.

— A szeszki poglavár 1928. szept. 3.-án kelt 3671/5 sz. rendeletével elrendeli, hogy a kutak mélyítendőik, hogy legalább egy és fél méter magasan álljon benne a víz.

— A vonat elé feküdt egy asszony. 6.-án reggel beállított nedves ruhában Zelko József-kehez M. Szobotán egy tisztességesen bár szegényesen öltözött nő, akinek ott kérésére a ruháját szárogatták. Közben magyarul beszélgettek s elmondta, hogy férje meghalt, fia Zágrebben van, elhagyta. Tizenegy óra felé elhagyta Zelkókat. Az esti 7 órai tehervonatról láttak egy asszonyt a muraszombat—bakovcei uton a keresztnél futva bekaparodni a mezőuttra, de mert a vonat jött a sinek mellett megállott, kezeit összetéve imádkozott. Amint a gőzös pár lépésnyire volt tőle, az asszony a sinekre feküdt. A mozdony már nem volt megállítható, a szerencsétlen motvarjavci asszonyt, akit a nyomoruság kergetett a halálba, ketté tépte. A bizottság azonnal felvette a hullaleletet, de az asszony nevét megtudni ezideig nem lehetett.

— A demokratikus parasztpárt koalíció gyűlése. Vasárnap, 9.-én d. e. 9 órakor Dr.

Kramer, Dr. Pivko, Dr. Odics, főtiszt. Matica képviselők, nemkülönben Dr. Kukovec volt miniszter a paraszt-demokrata koalíció érdekében nagy gyűlést tart Murszka Szobotán a Dobrai-féle vendéglő előtti téren, rossz idő esetén bent a termekben.

— Súlyos balesetet okozott a kárbid robbanás. Beltincin a „Szagadin“ féle kereskedésben Vajda József fiatal segéd egy üresnek látszó kárbidos hordó kitisztításával foglalkozott. Vizet öntött a hordóba s ki akarta mosni. A hordóban még vissza maradt vagy egy kilóra való kárbid, amely a víztől bomlani kezdett. A segéd most gyufát gyújtva bevilágított a hordóba s bele hajolt, hogy megnézze mi történik a hordóban. E pillanatban nagy robbanással láng csapott ki a hordóból, amely a szerencsétlen fiatal ember arcát rettentően megsebesítette. Szörnyű égési sebeket szenvedett az egész arcán s attól kell félni, hogy a szegény fiu a szeme világát fogja elveszíteni. A baleset után a súlyosan sérültet azonnal a murszka-szobotai kórházba szállították s most ott gondos ápolás alatt van. Az orvosok főtörekvése az, hogy a sebesültnek a szemeit tudják megmenteni. A beteg állapota így is nagyon súlyos.

— A szomszédos d. lendavai járás új járási, helyesebben kerületi főnököt (kapitányt) kapott dr. Tracsnik Antal személyében. Azon jó reménységben üdvözljük, hogy a felebaráti szeretetet a ténykedéseivel kapcsolatosan fogja gyakorolni.

— Magyar földbirtokos család sorsa Erdélyben. Magyarsülye községben szép miata gazdasága volt Korácsnyi Sándorné földbirtokosnőnek. Az agrár reform után csak kétszáz holdat hagytak meg neki, míg most ezt is elvették tőle a falubeliek a bért nem fizették

Költöző madarak.

Irta: PREK MÓRIC.

Augusztus huszadikára esett Szent István ünnepe. A gólya, a fecske, meg többi költöző madarak pontosan tudják ezt a napot, összebészélvén a saját madár nyelvükön, megállapítják uti programjukat s kitűzik elutazásuk pontos idejét.

Miért megy el a gólya, a fecske? Miért hagynak itt bennünket? mikor annyira szeretjük őket? Kedves az a ház, a melyeknek eresze alatt fecskék vannak! Büszke az a gazda, akinek a háza kéményén gólya fészek van s ő a gólyának kepelését ép oly szívesen hallgatja, mint más a csaláiban daloló fülemüle csattogását!

Hát akkor miért mennek el tőlünk ezek a madarak? Miért hagynak itt bennünket a hosszú télre? Hogy még szomorubbak legyünk?

Azért mennek, azért költözködnék el tőlünk, ha eljön az ő idejük, mert

nekik két hazájuk van!! Két hazát adott nekik az Isten, hogy ha az egyikben zord lesz az idő, beborul az égbolt felettük, zimankos hideg lesz, ne kelljen elpusztulniok, hanem elszállván a másik hazába, ott örvendhessenek tovább az életnek.

Ők vándor madarak! Nekik két hazájuk van!

Ní! A varju, veréb nem mennek el sehová sem, ezek itt maradnak!

A varju felszáll az utmelteti száraz fának az ágára vagy a knítés karórára, neki ott is jó, ő ott jól érzi magát! A veréb az utca porából beszáll a kerítés száraz bokrába, vagy a szalma tető eresztékébe, neki ott is jó, nem is kíván jobbat! Miért, hogy nem vágyik jobb után?

Mert ezeknek a madaraknak csak egy hazájuk van, nekik csak egy hazát adott az Isten! Ezek nem vándor madarak!

Vándor madarak vagyunk, mert csak egy rövidke tavaszi, egy rövid

nyárat töltünk itt a földön, — azután mikor jön az őszi ünnep, el kell vándorolnunk innen, mert nekünk két hazánk van; nekünk egy másik örökös hazát is adott az Isten!

Vándorok vagyunk, mint a vándor madarak!

Szárnyat adott az Isten a vándor madárnak, hogy elrepülhessen vele jobb hazájába! Lelket adott az Isten az embernek midőn megteremtte, amely lélek elszáll a másik hazába, mivel oda kell szállnia, mert az embernek két hazája van.

Ámde a szárnya szegett madár nem tud repülni. A szárnya szegett lélek sem tud elszállni a másik hazába! Könnyűvé, finommá, szentté kell formálni a lelket, hogy el tudjon szállni a másik hazába! — Ime, ilyen gondolatok foglalkoztatnak bennünket a szép őszi ünnepén, Szent István ünnepén!

Miért zárjátok le hát akkor a templomokat, miért nem zugsak a ha-

rangok, miért nincs ünnep az Isten házában, miért nincs szent tiszteletadás az Ur előtt, miért nincs buzdító szent prédikáció, mikor a lélek ünnepelni akar, mikor szárnyait akarja edzeni, hogy azok a nagy vándorlásra alkalmasak legyenek??

A irás mondja: Ünnepeket szentelj! Ha így van a parancs, akkor szabad is ünnepelni! Még egyszer a kérdés: miért megakadályozni a lelket abban, hogy Szent István napján ne ünnepelhessenek, ne látogathassák az Isten házát, ne készülhessenek a nagy vándor uttra, a melyik utat nekünk itt éppen Szent István mutatta meg?

Nem tesz jó szolgálatot a léleknek az, aki vissza tartja az ünneplestől!

Kicsinyeskedő földi haladó! Hiszen te is, — aki nem ünnepelsz, — csak vándor vagy itt a földön!

Avagy neked nincs két hazád?

meg, kastélyát kirabolták, össze törték-zusták mindenét, őt magát agyonveréssel fenyegették. Az egykor gazdag föld-birtokosnő szép birtokáról alig birt élve elmenekülni s mivel ma visszatérni oda nem mer, szegény földönfutó lett.

— Príncipe Gravitónak a szülei kérényt nyújtottak be a beográdi szkupstinához, melyben annyi állam segély kiutalását kérik, hogy abból megélhessenek. Príncipe Gavriló volt Fereuc Ferdinánd sarajevói meggyilkolásánál az egyik tettes, kinek szülei még élnek. Kérényükben utalnak arra, hogy fiuk életét áldozta fel a délszláv állam eszméért s így méltányos, hogy a szülők most öreg napjaikra állam segélyben részesüljenek.

— Halálos ingyen utazás. Baltimore kikötőjében Dél Amerikából befutott a Steel Inventor nevű hajó. Amint az utasok kiszállottak, a hajót mérges gázokkal fertőtleníteni kezdték. Miután ez megtörtént, a hajó kitisztásához fogtak, mely alkalommal a hajó egyik raktár helyiségében 16 embert találtak, kik közül hét már meghalt, kilenc pedig nagyon rosszul volt. A szerencsétlenek itt rejtőztek el a hordókba, hogy ingyen utazhassanak. Kijutni idejekorán nem tudtak s a mérges gázok itt érték őket.

— A bölény csorda megállított egy vonatot. Oroszországban Bahu közelében egy személy vonat egy bölény-csordával ütközött össze. A bölények egy ellepték a pályát, hogy a vonat nem mehetett tovább. Végre is a vonat erőszakot próbált, egy néhány bölényt elgázolt, de ekkor meg kisiklott s emiatt néhány utas megsebesült.

— Ismeretlen járvány megölt 2500 zarándokot. Indiából 25 ezer mohamedán zarándok utazott Mekkába. Az uton eddig ismeretlen járvány tört ki közöttük s már is harmadfél ezren pusztultak el rövid idő alatt.

— Harminc hold erdő égett el Versac mellett. A tüzet a versaci tűzoltóság nagy nehezen elfojtotta. A kár igen nagy. A tűz okát nem sikerült megállapítani.

— A Kamniki löporraktár ellen merényletet követtek el vasárnap éjjel. Egy ismeretlen egyén sötétben átugrott a raktárt körülvevő falon, de az őrszere vette, reá kiáltott és megállásra szólította fel. A ismeretlen erre tovább futott a sötétben, berohant egy nyitott helyiségbe, ahol egy zsákra egy labdaalakú tárgyat helyezett el, mitől a zsák égni kezdett. Az őrszere ekkor már lövöldözött a merénylő után, de ő elűt a sötétben. A puskaeros helyiségben ekkor már égett a belső berendezés de szerencsére még nagyobb baj nem keletkezett. A lövések zajára előjövő őrszere után tűzoltók is érkeztek s a tüzet elnyomták, mielőtt a raktár tüzet fogott volna. Ha nem sikerült volna megmenteni a raktárt, akkor az egész vidék elpusztult volna. Kamnik már közel van az olasz határhoz s itt van Szlovénia legnagyobb hadi lövő anyag raktára. Nappal láttak egy repülőgépet kerengeni a raktár felett, de nem állapíthatták meg, miféle gép volt. Az őrszere, aki a merényletet észrevette s

meghiúsította, súlyosan megsérült oltás közben.

— Zágrebben földrengést figyeltek meg. A földrengés centruma Zágrebtől száz kilométerre volt dél keleti irányban.

— Bulgáriában a macedon forradalmi szervezetek két frakciója között véres összeütközés volt. A Protergorov és a Mikajlov csoport emberei támadták egymást. Az összeütközésnek tizenhét halottja van. Sokan külföldre szöktek, mert félnak otthon maradni.

— Nagy család Mariborban. A maribori Freud és Társa bőrgyár telephelyén megjelent két jól öltözött fiatal ember; beográdi bőrnagykereskedőnek adta ki magát és egy négyszázhetven-ezer dináros rendelést tett. Ők öt levelet adtak s fizettek előleg képen tízezer dinárt. Az áru elküldése után kiderült Beogradban a csalás, mert a kötlevelekre nem volt fedezet, az árut pedig a fuvarlevél másolatával már elvitték ismeretlen helyre. A rendőrség erőlyesen nyomoz a félmillió dináros család ügyében.

— A zágrebi Prpics Palotában tűz volt. Egyszerre két helyen ütött ki tűz a palotában és pedig az első emeleten és a padláson. Az első emelet kupolatermében, azon helyiségben, ahol a legutóbbi időkben Radics Pavle, Baszaricsek, majd Radics István ravatalai állottak, a tűz elhamvasztotta a gyászfelszerelést, a rengeteg koszorút s a gyászkönyvet s a sok-sok emléket, amit itt őriztek. A padláson leégett vagy husz méternyi területen a tető. A tüzet a nagyszámú tűzoltóság oltotta el. A kár igen nagy, mert az elhamvasztott dolgok pótolhatatlanok. A szomszédságban levő Prpics nagyiparos féle lakrészt nagy drágaságaival sikerült megmenteni. Az a gyanu fog főn, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A tűz kitörése előtt láttak gyanus idegeneket a palotába bemenni s onnan kijövet auton gyorsan eltávozni. Radics halotti emlékkönyve s arcképe le is volt öntve valami folyadékkal, s nagyon gyanus még, hogy a tűz egyszerre két helyen ütött ki annak dacára, hogy a palotában állandóan van őrszere.

— Hadgyakorlat nyugat szlovénkóban. A hadgyakorlat tiszta magyar lakta területén folyt le. Jelen volt Masarik csehszlovák köztársasági elnök is, ki előtt 28 ezer cseh katona vonult el. Az elnök előtt Diószegen tisztelgett a községi előljáróság is. Az elnököt magyar nyelven üdvözölték s az elnök is magyarul válaszolt. Megnézte a magyarosan díszített diadal kaput s így szólt: „A magyar nép ne is tagadja meg sohase nyelvét, mert a nyelv minden népnek legnagyobb kincse.” A falusi nép nagy örömmel fogadta az őrszere elnök szavait. (Kár, hogy nem hallotta ezt egy — némely prekmurjei sovinszta!)

— Királyné virágot szedett a szlovén kislány sírjára. Ezelőtt pár évvel Öfelsége Mária királyné Szlovéniában utazgatván Skofja Loka merő városkában egy kislánykától Kaleari Lidától szép virág csokrot vett át. A kislány most a ljubljana kórházban tüdővészben meghalt. Egyetlen kívánsága az volt, halálos ágyán, hogy a jó királyné az ő

sírjára virágot küldene. A királynével ezt a kívánságot még idejében tudatták, mire Ő kiment az erdőbe, szedett egy óriási virág csokrot azt elküldte a kislány sírjára. A temetésen egy testőr tiszttel képviseltette magát s még koszorút is tétetett a koporsóra.

— Hamis két dinárosokat gyártottak és hoztak forgalomba Sztáribecsején Vlaskalin Milán szabómester és Stojcsin Milán tamburás. A szabó azzal védekezik, hogy szegény ember s azért gyártja a pénzt. A csendőrség munka közben fogta el őket.

— Az olasz király és Mussolini ellen merényletet akartak elkövetni. A Casala Monferató környékén nagy hadgyakorlatot tartott az olasz hadsereg. Egy helyen a réten 17 bombát találtak elszórva. A gyanu az, hogy merénylet készült a király és Mussolini ellen, kik szintén részt vettek a hadgyakorlaton.

— A hágai nemzetközi bíróság megkezdte Jugoszlávia elleni pörök tárgyalását. A bíróság már tárgyalta Habsburg Frigyes főherceg bérjei uradalma és Topolovác község miatt indított perét; azután József főhercegnek Cirkvenica körüli birtokai iránt indított pörök kerül sorra. Jugoszlávia ellen több mint kétezer per van folyamatban s ezek több milliárd dinár értéket képviselnek. A vegyes bíróság elnöke Van Slaten holland bíró. A bíróság kijelentette, hogy az ítéletet az összes ügyekben egyszerre fogják kihirdetni valamennyi kereset letárgyalása után.

— Az amerikai koldusok jól öltözve saját autójukon mennek ki a vidékre koldulni. Ott átöltöznek rongyos ruhába, azután megkezdik a jól jövedelmező koldulást. A rendőrség most néhány autóstól együtt lefűlet s lakat alá tette őket. Az autók meg a rendőrség garázsába kerültek.

— A Budapest rendőrség nagyszabású Kokain csempésztést leplezett le, melyet Molnár Albert állás nélküli pincér közvetített Szubotica és Budapest között. Szuboticáról Kokaint hozott, míg Budapestről kártyákat szállított Jugoszláviába. Elfogták Budapesten a csempész bűntársait is.

— Görögországban egy eddig teljesen ismeretlen betegség lépett fel, melyet dengü bárnak neveztek el. A betegség magas lázzal, erős fejfájással és kimerültséggel jár, a beteg vért hány. Athenben és Pirenszban több mint 100 ezer beteg van s naponta 80—100 meghal. Athenben szünetel minden munka, az üzletek zárva vannak, a hivatalokban alig dolgoznak.

— A mérter mérték már csak nem az egész világon elterjedt. Törökországban most vezeték be. Egyelőre az Egyesült Államok és Anglia még nem akarnak tudni róla.

— A magyar-román optáns per újra felvételéről a Népszövetség tanácsa titkos ülésen fog dönteni. A román kormány minden erejével ellenzi ennek a pernek az újra felvételét és tárgyalását. Ugylátszik, a Népszövetség nem alkalmas az ilyen ügyek elintézésére, mert eddig is

olyan döntéseket hozott, melyek nem igen emelik a tekintélyét. A béke munkáját legjobb lenne szétosztani, úgy hogy Genfben végeznék a békéltetést, Hágában pedig az igazságszolgáltatást. Monrie szenátor szerint a kisebbségi vitákat is a hágai bíróság elé kell utalni.

— A kardvívás világbajnoka Terstyánszky Ödön magyar alezredes lett. Az idei amszterdami olimpiáson, ezen a világversenyen nem volt olyan kardvívó senki sem, mint ő.

— Budapesti konflis kocsis Bécsben. Polgár Sámuel budapesti konflis kocsis ezelőtt egy héttel elindult utjára, hogy 5000 kilométert behajtsón. Egy hét alatt ért Bécsbe, innen Prágába fog hajtani, azután Berlinben, Hollandián és Belgiumon át át Párisba megy, ott egy kicsit pihenni fog, azután elhajt utolsó állomására Rómába. Az egész utat 6—7 hónapra tervezi. Megakarja mutatni, hogy a konflis is volt valamikor valami.

— Borzalmas orkán dühöngött Felső Olaszország Monza városában, hol sok gyár és ipartelep van. A gyárak kéményei beomlottak, sok munkást temettek maguk alá. Eddig 10 halottat és igen sok súlyosan sebesültet találtak.

— A román panamák hihetetlen méreteket öltenek. Marguliescu petroleum ügynök kijelentette, hogy ilyen piszkos és ennél nagyobb rablásokat nem látott, mint ezek a petroleum panamák. A panamák kezdeményezője Oktávián Tarlamán volt kereskedelmi miniszter. A fegyencet a román börtönökben továbbra is szabadságolják jó pénzért éjjeli mulatozásokra.

— A fruska gorai erdőségek két nap óta égnek s nem bírják a tüzet eloltani, mert szél támadt. Most a katonaságot kérték segítségül az oltásokhoz.

A fecskék.

Szerte nézek az őszi határon,
Hűvösebb az idő ezen a tájon,
A vándor fecskék csoportosulnak,
Lassanként mitőlünk eltávoznak.

Hova szálltok költöző madarak?
Nem tudjátok, hogy arra az utakra
Veszedelemet, bajt hoznak rátok,
Az irányt nem jól irányítottok!

Az életcélt diktál, ez viszi őket,
Ösztönétől egy is el nem térhet,
Veszély, halál utjokat nem állja,
Csudálkozik, aki őket látja.

Álljatok meg fecskék egy-két szóra,
Álljatok meg kedves bucsuzóra!
Csapásoktól lesz-e szabadulás?
Lesz-e egykor boldog viszontlátás?!

RUZSA FERENC.

TORMA.

Panasz.

„Képzeld el barátom, a helyzetemet. Elveszek egy gazdag nőt s most semmi mód sem bírok tőle pénzt kapni.“

„Annak csak örülhetsz, barátom. Látszik, hogy a feleségednek nemcsak pénze, hanem esze is van!“

Adó bevalláskor.

„Van-e valami vagyona?“

„Ami van, az a fejemben van. Én abból élek!“

„No, ilyen üres dolgokkal ne hozakodjék elő. Azok nem tartoznak adózás alá!“

Jól gyógyult.

„Hallom, hogy beteg az anyósod!“

„Igen, épen azon gondolkodom, kit hívassak hozzá. Orvos után akarok nézni.“

„Hívd el Dr. Kezelőt, az én anyósomat is ő gyógyította.“

„No, és?“

„Három nap múlva meghalt.“

SPORT.

Hazena.

S. K. Mura hazena csapatának vendégszereplése Ljubljában.

E hó 1.- és 2.-án a szimpatikus A. S. K. Primorje érdemes vezetőségének meghívására jelent meg Mura csapata Ljubljában, ahol már az állomáson nagyon szívélyes fogadtatásban részesült. Elsején este 6.-kor az első mérkőzés 7:3, másodikon d. e. 11.-kor 7:4 eredménnyel végződött Mura javára. — Primorje meglepően jól játszott, ellenben Mura nem volt a legjobb formában, különösen a csatárok játéka volt gyenge. — Primorje tagjai minden igyekezetükkel azon voltak, hogy vendégeik ottlétük alatt a lehető legjobban érezzék magukat; amit el is értek.

KÖZGAZDASÁG.

A vizum eltörléséről a francia kormány javaslatot tett az összes európai államoknak. A jegyzékben a francia kormány hangsúlyozta, hogy ma már teljesen felesleges a háborút követő idők vizum rendszereit fenntartani, mint hogy azok a politikai okok, melyek a rendszert annak idején szükségessé tették, már megszűntek. Az angol kormány már megvizsgálta a francia javaslatot és azt helyesnek találta.

A záróra rendeletet hatályon kívül helyezik. A kereskedelmi és iparkamarák képviselői felkeresték Korosec miniszterelnök-belügyminisztert, kér-

ték, hogy a záróra rendeletet hatályon kívül helyezze. A küldöttség még Barics Sztéfán szociálpolitikai, Szpaho Mehmed kereskedelmi és Popovics Dáka agrárreform minisztereknél is járt s ők is megígérték, hogy a záróra rendeletet hatályon kívül fogják helyezni s majd ankétot hívnak össze, a melyen a munkaadók és a munkások kívánságainak figyelembe vételével fogják a záróra rendelettervezetet megállapítani.

A tizedik zágrebi mintavásárt vasárnap délelőtt ünnepelesen megnyitották. Az idei Zbor sokkal nagyobb arányu, mint a megelőző mintavásárok voltak.

A zágrebi mintavásár. A mintavásár 16 osztályból áll. Képviseelve vannak a bel- és külföldi ipari és mezőgazdasági termékek. A bejáratnál találjuk mindjárt a bőrárukat, mellettük a kosár, kefeáru, parafacikkek; a harmadik osztályon a fa és lakberendezési ipar termékei vannak. Szép bútorok, szoba berendezések, mind jugoszláv ipar. Rendkívül gazdag a textil ipar, ahol szövetek, vásznak, mosókélmék stb. vannak. Azután következik a rövidáru, ékszer, vésnői munkák. Következnek a higiéniai cikkek, kötszerek, orvosi műszerek. Azután következik a gyönyörű üveg és porcelán ipar, mind csupa remek európai dolog. Dus választéka a papír áru és grafikai cikkek osztálya. Aki szereti a földművelést és mezőgazdaságot, itt szenzációs dolgokat fog találni. Gazdag a hangszerek, elektrotechnikai cikkek, gépipari dolgok osztálya is. Külön érdekességű az ujabban beállított tenyészállat vásár. Pompásabbnál-pompásabb példányok vannak kiállítva, melyeket az érdeklődő közönség a helyszínén azonnal meg is vehet. Újítás a házi ipari kiállítás. A minta vásáron 616 cég állított ki, ebből 304 belföldi. A hazai cégek közül zágrebi 58, szlovén 33, dalmát 15, vajdasági 11, bosznia-hercegovinai 7; külföldi: Német 89, Ausztriai 43, svájci 20, Amerikai 14, Cseh 16, Magyar 12, Svéd 7, Angol 6, Francia 5, Olasz 4, Holland 3, Dán 3, Norvég 1. Ahogy a kiállítás megnövekedett, ép úgy emelkedett a látogatók száma is. A szép kiállítást igen sokan keresik fel.

A ljubljánai nagyvásár. Bemutatóra kerül: mezőgazdasági, gyümölcs, főzelék, méhészeti, méz, tej és sajtermékek, borgezdasági, pincegépek felszerelések és termékek. Ezer négyzetméter területen lesz külön kertészeti kiállítás; Szlovenia növényvilága, rádió, egészségügyi és bútor kiállítás, azonkívül szept-

tember 2.-án a szlovéniai népképviselőtek bemutatója. Lesz fajló, nemesített házi állat, baromfi, házi nyul kiállítás szept. 9.-én. A vásárra utazók vasuton és hajón ötven százalékos engedményt kapnak a vásár igazolvány felmutatása ellenében, amely 30 dinárért bármely pénzintézetnél s a „Putnik“ utazási irodában beszerezhető.

Az egyenlőtlen adózás hivatalos adatai. Az adóvezérigazgatóság hivatalos adatai az ugynevezett „Nadnica“ adóból 1927. április 1.-től december végéig befolyt összegről; Szlovenia 11,899.000 Din., Bosznia-Hercegov. 7,200.000 Din., Vajdaság 6,079.000 Din., Horvátország és Szlavonia 4,737.000 Din., Szerbia-Montenegro 2,233.000 Din., Dalmácia 1,613,000 Din. Látható eszerint, hogy a kis Szlovenia, melynek alig van egy millió lakosa, az összes adók egy harmadát fizette be. Egy lakosra ebből az adóból esik tizenkét dinár, míg Szerbiában 50 pára. Akár területi, akár népességi viszonyokat hasonlítunk össze, — sajnos — mindig azt fogjuk tapasztalni, hogy Szlovenia módfelett meg van terhelve adókkal.

Szerkesztő üzenetek.

R. T. Csodálatos; pedig K. ur azt üzenté a m. heti lapban, hogy papírosról stb. gondoskodott. Majd megemlítem neki. Sok szeretettel. — S. D. Nem látok semmi különöset benne, és ezen felül az eddigi tapasztalatok szerint szóról-szóra igaz. Nézetem szerint ártalmatlan dolog. Tehát közöljem? Kérem, b. választát közleményküldéssel egybekapcsolni.

ELADÓ

egy jó karban levő vizi malom 2 hengeres 1 pár kő és egy hold föld birtokkal. Bővebbet PREKMURSKA TISKARNÁBAN M. Szobota.

Egy jobb házból való fiu tanulónak felvétetik KOFJÁCS FERENC lakatosnál M. Szobota.

Sprejmem dijakinjo s polno oskrbo: hrano in stanovanjem.

Naslov pove: — Megtudható:

PREKMURSKA TISKARNA
MURSKA SOBOTA.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA, szeptember 7.

100 kg.	Buza	Din.	255—
»	Rozs	»	240—
»	Zab	»	225—
»	Kukorica	»	300—
»	Köles	»	250—
»	Hajdina	»	200—
»	Széna	»	50—65
»	Bab cseres.	»	450—500
»	vegyes bab	»	350—
»	Krumpli	»	200—
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	2200—2600

M. SOBOTA szeptember 7.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7:50	8:—	8:50	9:—
Üsző	7:50	8:—	8:50	9:—
Tehén	3:—	4:—	5:—	6:—
Borju	—	—	12:50	13:50
Sertés	—	—	—	17:50
Zsir I-a	—	—	22:—	26:—
Vaj	—	—	—	35—45
Szalonna	—	—	25:—	28:—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1:25

PéNZ.

1	Dollár	=	Din.	56:70
1	Pengő Budapest	=	»	10:—
1	Schil. Bécs	=	»	7:99
1	Kor. Praga	=	»	1:67
1	Lira	=	»	2:46
Zürichben 100 Din =				9.135 sfrk

Usakovrstne sirove in svinjske kože

k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Rádiók

Rádióalkatrészek
Lámpák, Batteriák
Puch
Biciklik
Motorkerékpárok
jutányosan kaphatók

Nemecz János
vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

Diák leányt vennék teljes ellátásra: koszt és lakásra.

Megérkeztek legújabb
1929. évi

divatlapok

kaphatók: HAHN IZIDOR könyvkereskedésében
Murska Sobota.